

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
 Avdelning 1

DOM
 2016-05-04
 Meddelad i
 Malmö

Mål nr
 2078-16

SÖKANDE

Täta Tak Entreprenad Sverige AB, 556558-3324
 Strandbadsvägen 19 A
 252 29 Helsingborg

Ombud: advokaten Christian Rasmusson och jur.kand. Julia Ragneklint
 Öresund Advokat AB
 Baltzarsgatan 30
 211 36 Malmö

MOTPART

Aktiebolaget Trelleborgshem AB, 556054-8363
 Västergatan 4
 231 64 Trelleborg

Ombud: advokaterna Emma Broddesson och Ulf Yxklinten
 MAQS Advokatbyrå i Malmö KB
 Box 226
 201 22 Malmö

KONKURRENSVERKET	
2016-05-04	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Täta Tak Entreprenad Sverige AB:s ansökan om ingripande enligt LOU.

Dok.Id 311844

Postadress
 Box 4522
 203 20 Malmö

Besöksadress
 Kalendegatan 6

Telefon
 040-35 35 00
E-post: kansli1.fma@dom.se
 www.forvaltningsrattenimalmo.domstol.se

Telefax
 040-97 24 90

Expeditionstid
 måndag – fredag
 08:00-16:00

BAKGRUND

Aktiebolaget Trelleborgshem AB (Trelleborgshem) genomför en upphandling avseende renovering av yttertak och fasad för kv. Gravströmmen 2. Upphandlingen genomförs enligt reglerna om förenklat förfarande i LOU. Enligt tilldelningsslut den 23 februari 2016 ska uppdraget tilldelas Permasund AB.

YRKANDE OCH INSTÄLLNING

Täta Tak Entreprenad Sverige AB (Täta Tak) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att den ska rättas på så sätt att Täta Tak tilldelas uppdraget. I andra hand yrkas att upphandlingen ska göras om. Till grund för ansökan anförs i huvudsak följande. Trelleborgshem har i upphandlingen uppställt ett otillåtet krav på bevis avseende ekonomisk kapacitet. Det uppställda beviskravet omöjliggör en individuell bedömning av anbudsgivarnas finansiella och ekonomiska ställning och tillåter inte anbudsgivarna att med egen utredning bemöta inhämtad kreditupplysning från tredje part. Trelleborgshem har inte heller accepterat andra bevis än det föreskrivna. Trelleborgshems förfarande står i strid med principerna om likabehandling och proportionalitet. Bristerna är av allvarlig art och om kravet på ekonomisk kapacitet hade utformats i enlighet med LOU hade Täta Tak tilldelats uppdraget. Genom att Täta Taks anbud förkastats har bolaget lidit skada eller riskerat att lida skada.

Vad Täta Tak förstår har Trelleborgshem inte företagit någon annan bedömning av bolagets ekonomiska kapacitet utöver att konstatera att betyget hos UC är under 3. Den kreditvärdighet som följer av UC motsvarar inte Täta Taks faktiska ekonomiska och finansiella ställning. UC har i sin bedömning fäst avseende vid att bolaget haft anmärkningar hos Kronofogdemyndigheten. Dessa anmärkningar är emellertid felaktiga och baserade på

fakturor som Täta Tak fortlöpande bestridit, varför fakturorna rätteligen inte skulle ha överlämnats till Kronofogdemyndigheten. Fakturorna är oaktat detta numera reglerade samt avskrivna hos Kronofogdemyndigheten. Täta Tak har enligt kreditupplysning från tjänsten CreditSafe en god kreditvärdighet med rating 84. CreditSafe är ett frekvent använt redskap vid företagsrating avseende kreditvärdighet i offentliga upphandlingar. Det kan med hänsyn till denna handling konstateras att Täta Tak har en mycket god finansiell och ekonomisk kapacitet. Trelleborgshem har valt att inte beakta utdraget från CreditSafe och har förkastat anbudet med hänvisning till UC.

Kravet att endast anbudsgivare med minst betyg 3 eller högre hos UC är att betrakta som ekonomiskt stabila strider mot proportionalitetsprincipen. Kravet är ingen lämplig åtgärd för att nå det eftersträlvade syftet. Något godtagbart skäl till att utesluta samtliga företag som inte uppfyller kravet på UC 3 från upphandlingen kan inte anses föreligga. Av förarbeten och praxis framgår att en individuell bedömning av anbudsgivarnas ekonomiska ställning måste göras och att anbudsgivarna ska ha möjlighet att med egen utredning visa att de uppfyller ställda krav. Det hade varit ett mindre ingripande alternativ att tillåta anbudsgivarna att visa sin ekonomiska kapacitet även på annat sätt än genom UC. För företag yngre än två år samt bolag som inte är registrerade i Sverige ska enligt förfrågningsunderlaget utlåtande från auktoriserad revisor redovisas som styrker att företagets ekonomiska status minst motsvarar ratingkravet från UC. Detta medför att dessa företag ges möjlighet att på annat sätt styrka sin ekonomiska kapacitet. Att inte ge samtliga anbudsgivare samma möjlighet i detta avseende strider mot lika-behandlingsprincipen. Vidare har Trelleborgshem inte på tillräckligt tydligt sätt kommunicerat varför Täta Tak har uteslutits. Täta Tak har innan upphandlingsrapporten kommunicerats till bolaget bifogat utdrag från CreditSafe till Trelleborgshem i syfte att säkerställa att anbudet inte skulle förkastas vid utvärderingsprocessen. Trelleborgshem var således varse Täta Taks ekonomiska kapacitet före det att tilldelningsbeslutet meddelades, var-

för det strider mot LOU att utesluta bolaget endast med hänsyn till kreditupplysning från tredje part.

Trelleborgshem bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande. Det krav som ställts i upphandlingen var att anbudsgivarna ska ha sådan ekonomisk ställning att de uppnår kraven för betyg 3 hos UC. Anbudsgivare som inte hade betyget 3 hos UC kunde därför inkomma med förklaringar till varför de inte hade betyget UC 3 och inkomma med andra bevis för sin ekonomiska ställning. Trelleborgshem har gjort en individuell bedömning om respektive anbudsgivare uppfyller de krav som ställs i upphandlingen på ekonomisk och finansiell ställning baserat på de uppgifter och handlingar som anbudsgivarna inkommit med. Täta Tak har i sitt anbud inte inkommit med något bevis om sin ekonomiska ställning trots att de inte har betyg 3 hos UC. Av historiken från UC framgår att bolaget haft betyg 1 hos UC sedan den 12 december 2015. Det fanns inget som hindrade Täta Tak att inkomma med en förklaring till den låga ratingen eller andra underlag. Det utdrag från CreditSafe daterat den 25 februari 2016 som Täta Tak hänvisar till har inte bifogats anbudet och Trelleborgshem har inte fått del av den före tilldelningsbeslut meddelades den 23 februari 2016. Det utgör därmed en otillåten komplettering efter anbudstidens utgång och dessutom visar den Täta Taks rating hos CreditSafe vid fel tidpunkt, dvs. efter anbudstidens utgång.

Vidare har Kammarrätten i Göteborg i mål 4845-15 funnit att en rating om 98 av 100 hos CreditSafe inte motsvarar betyg 3 hos UC. Grunden för kammarrättens bedömning var att kreditvärderingsinstitutet har olika metoder för bedömning av kreditvärdighet och att de därför inte är jämförbara. Kammarrätten fann att kravet motsvarande betyg 3 hos UC var godtagbart. Täta Tak har haft betyget 1 hos UC och endast en rating om 84 hos CreditSafe. Det är tydligt att Täta Tak inte har den finansiella stabilitet som krävs enligt förfrågningsunderlaget. Att Trelleborgshem ställt upp ett

krav på att anbudsgivarna ska uppnå kraven för UC 3 är förenligt med LOU. Trelleborgshem har korrekt diskvalificerat Täta Tak i upphandlingen. Om Trelleborgshem utformat kravet på ekonomisk kapacitet på det sätt som Täta Tak gör gällande, dvs. att uttryckligen ange att anbudsgivare kan styrka att de har den ekonomiska stabilitet som krävs genom andra handlingar än rapport från UC hade det ändå inte kvalificerat Täta Tak i upphandlingen. Täta Tak har inte lidit eller riskerat att lida skada eftersom bolaget inte har en ekonomisk ställning som motsvarar betyget 3 hos UC oavsett vilka handlingar som bifogats anbudet eller om Trelleborgshem uttryckligen angett att anbudsgivarna kunde komma med andra bevis än rapport från UC.

Täta Tak invänder bl.a. följande. Täta Tak tog kontakt med kommunens kontaktperson för upphandlingen den 3 februari 2016 med anledning av att bolagets anbud förkastats i en annan upphandling av samma anledning som i den nu aktuella och bifogade utdrag från CreditSafe. Det förtydligande som Täta Tak gett in ska anses omfatta båda upphandlingarna. Täta Tak har därmed förmått visa att man uppfyller det efterfrågade kravet på stabil ekonomi. Trelleborgshem har inte låtit meddela bolaget att man förbehållit sig rätten att underkänna krediteringen från CreditSafe. Trelleborgshem har inte heller begärt att Täta Tak ska ge in annat kreditvärderingsintyg. För det fall att Täta Tak kunnat förutse att intyget skulle underkännas skulle bolaget ha gett in annan bevisning, som t.ex. revisorsintyg. Täta Tak har haft en befogad anledning att anta det inlämnade intyget från CreditSafe har godtagits av Trelleborgshem. Trelleborgshems inställning till CreditSafe har blivit känd för Täta Tak först efter tilldelningsbeslutet. Täta Tak har lämnat lägst anbud i upphandlingen och det kan således härav konstateras att bolaget lidit, eller riskerat att lida skada till följd av att Trelleborgshem inte accepterat andra bevis för kreditvärdigheten än det föreskrivna i förfrågningsunderlaget. Det råder inte enhetlig praxis vid bedömning av bedömning av kreditvärdighet samt till jämförbarheten mellan betyg från olika kreditinstitut. Det av Trelleborgshem åberopade rättsfallet kan inte ensamt

anses styrka framställt påstående om att ”mycket god kreditvärdighet” inte skulle motsvara betyg 3 hos UC. Kammarrätten i Göteborg har i mål 2546-14 fastställt att ”mycket god kreditvärdighet” hos CreditSafe motsvarar i vart fall riskklass 3 hos UC.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

En upphandlande myndighet ska enligt 1 kap. 9 § LOU behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 4 och 6 §§ LOU framgår att förvaltningsrätten kan pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon bestämmelse i lagen och, på talan av en leverantör som lidit eller kan komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Täta Tak yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas på så sätt att bolaget tilldelas uppdraget. Förvaltningsrätten konstaterar härvid att rätten, i fråga om åtgärder vid överprövning enligt LOU, endast kan besluta att en upphandling ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. Rätten har således inte möjlighet att i det enskilda fallet förordna om vilken anbudsgivare som ska tilldelas kontraktet.

Vid överprövningar enligt LOU gäller att förvaltningsrätten i princip endast prövar de särskilt angivna frågor som sökanden tar upp. Täta Tak gör i

huvudsak gällande att Trelleborgshem brutit mot LOU genom att i upphandlingen uppställa ett otillåtet krav på bevis avseende ekonomisk kapacitet, genom att inte accepterat andra bevis än det föreskrivna samt genom att utesluta bolaget endast med hänsyn till kreditupplysning från tredje part trots att bolaget innan tilldelningsbeslutet meddelades givit in intyg från CreditSafe som visar att bolaget har god kreditvärdighet.

I det tillämpade förfrågningsunderlaget anges under AFB.521 *Kontroll av anbudsansökan finansiella och ekonomiska status* följande.

”Anbudsgivaren skall uppfylla följande kvalificeringskriterier:

Anbudsgivare ska ha den ekonomiska ställning som krävs för utförande av efterfrågade arbeten på i förfrågningsunderlaget angivna villkor under hela avtalstiden. Med detta avses att omsättningen de senaste fastställda räkenskapsåren avseende detta förfrågningsunderlag efterfrågade arbeten ska vara minst 20 miljoner kronor, om omsättningen de senaste två fastställda räkenskapsåren inte uppgår till detta belopp kommer anbudet ej att prövas. Resultaträkning ska redovisas vid kontroll.

Vidare innebär kravet på ekonomisk ställning att anbudsgivaren ska ha sådan ekonomisk ställning att kraven för betyg 3 på Upplysningscentralens soliditets-/likviditetsbedömning. Rapport från UC inhämtas av den upphandlande myndigheten vid begränsad kontroll. För företag yngre än 2 år ska utlåtande av auktoriserad revisor redovisas som styrker att företagets ekonomiska status minst motsvarar ratingkrav enligt ovan från UC.

För bolag ej registrerade i Sverige ska utlåtande från auktoriserad revisor redovisas som styrker att företagets ekonomiska status minst motsvarar ratingkrav enligt ovan från UC.

Anbudsgivare ska vara registrerad i aktiebolags- eller handelsregister eller motsvarande register, som förs i det land där anbudsgivarens verksamhet föreligger. Registreringsbevis från Bolagsverket eller motsvarande ska redovisas vid kontroll.

Anbudsgivaren intygar genom underskrift av anbud att han uppfyller kvalificeringskriterier enligt punkterna ovan. Begränsad kontroll enligt LOU (2007:1091) 15 kap 13 § kommer att utföras.”

Täta Tak hävdar att det i upphandlingen uppställs ett krav på att anbudsgivaren ska ha minst betyg 3 hos UC och att kravet strider mot proportionalitetsprincipen. Enligt Trelleborgshem är dock det krav som ställts i upphandlingen i detta hänseende att anbudsgivarna ska ha sådan ekonomisk ställning att de uppnår kraven för betyg 3 hos UC. Förvaltningsrätten, som noterar att AFB.521 innehåller uppenbara felskrivningar, anser att kravet läst i sitt sammanhang får förstås så som Trelleborgshem anger. Att kräva att anbudsgivarna ska ha sådan ekonomisk ställning att de uppnår kraven för betyg 3 hos UC kan enligt förvaltningsrättens mening inte anses strida mot proportionalitetsprincipen.

Täta Tak har således haft att visa att bolaget uppfyller kravet på att ha sådan ekonomisk ställning att bolaget uppnår kraven för betyg 3 hos UC. Av förfrågningsunderlaget framgår att rapport från UC inhämtas av den upphandlande myndigheten. Täta Tak hade vid aktuell tidpunkt rating 1 hos UC. Bolaget har dock trots detta i sitt anbud varken lämnat någon förklaring till den låga ratingen eller bifogat andra handlingar till styrkande av ekonomisk ställning. Formuleringarna i AFB.521 har inte utgjort något hinder för Täta Tak att styrka kravuppfyllelse med egen utredning även om denna möjlighet inte uttryckligen har angivits. Den omständigheten att Täta Tak efter anbudstidens utgång gett in intyg från CreditSafe till styrkande av sin ekonomiska ställning tyder också på att bolaget har varit införstått med att möjlighet att lämna sådan utredning funnits. Eftersom den aktuella handlingen från CreditSafe har lämnats in efter anbudstidens utgång har det dock inte varit förenligt med LOU att beakta den vid anbudsutvärderingen. Även om handlingen hade beaktats kan den, såsom också anförts av Trelleborgshem, inte anses utvisa att Täta Tak har uppfyllt kravet på att ha sådan ekonomisk ställning att bolaget uppnår kraven för betyg 3 hos UC (jfr Kammarrätten i Göteborgs dom i mål nr 4845-15). Förvaltningsrätten anser

inte att Täta Tak har förmått visa att den omständigheten att Trelleborgshem inte i förfrågningsunderlaget uttryckligen har angett att anbudsgivarna har haft möjlighet att inkomma med egen utredning till styrkande av kravuppfyllelse har medfört att Täta Tak lidit eller riskerat att lida skada.

Det har ankommit på Trelleborgshem att göra en individuell prövning av om anbudsgivarna uppfyller de krav som ställs i upphandlingen på ekonomisk och finansiell ställning baserat på de uppgifter som anbudsgivarna inkommit med. Trelleborgshem har dock vid sin prövning avseende Täta Tak endast haft rapporten från UC att lägga till grund för bedömningen då bolaget inte under anbudstiden inkommit med annan utredning. Vad Täta Tak anfört visar inte att Trelleborgshem i upphandlingen inte har godtagit andra bevis än de som angivits i förfrågningsunderlaget.

Täta Tak anför att Trelleborgshem inte upplyst bolaget om att intyget från CreditSafe inte skulle beaktas och inte heller har begärt att Täta Tak ska ge in annat kreditvärderingsintyg. Någon skyldighet för Trelleborgshem att informera Täta Tak om att den handling som bolaget gett in efter anbudstidens utgång inte skulle beaktas kan dock inte anses ha förelegat. Eftersom förfrågningsunderlaget har medgett att anbudsgivarna inkommer med egen utredning beträffande uppfyllande av det aktuella kravet kan Trelleborgshem inte heller anses ha haft någon skyldighet att begära in kompletterande utredning härvidlag.

Enligt förvaltningsrättens mening visar inte vad Täta Tak anfört och åberopat i målet att Trelleborgshem vid sin prövning av bolagets anbud och vid förkastandet av detsamma tagit ovidkommande hänsyn, avvikit från förfrågningsunderlaget eller på annat sätt agerat i strid med LOU på ett sådant sätt att bolaget därigenom har lidit eller riskerat att lida skada.

Mot bakgrund av det nu anförda och då Täta Tak inte heller anfört någon

annan omständighet som utgör grund för ingripande mot upphandlingen ska ansökan avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Anders Mattsson

Lena Palmér har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.